

DATOS IDENTIFICATIVOS

Territorio e Paisaxe Cultural

Materia	Territorio e Paisaxe Cultural			
Código	002M143V03208			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, xestión e protección do patrimonio cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	López Díaz, María			
Profesorado	de Uña Álvarez, Elena Pilar López Díaz, María Presedo Garazo, Antonio			
Correo-e	marial@uvigo.es			
Web	http://http://fatic.uvigo.es/			
Descrición xeral	Esta asignatura ten como obxectivo dotar ao alumnado de ferramentas para identificar, analizar, comprender e interpretar ao patrimonio cultural no seu contexto territorial, e a construción do espazo como paisaxe cultural.			

Competencias

Código	Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que proporcionen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e / ou aplicación das ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
CG1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.
CE1	Poderá seleccionar as ferramentas e documentación necesarias para coñecer o ben cultural, incluso establecer metodoloxías de traballo estandarizadas.
CE8	Comprender os valores multifactoriais do Patrimonio Cultural e avalialo adecuadamente de acordo cos criterios de uso social.
CE12	Desenvolver a capacidade de aplicación das metodoloxías de análise territorial do Patrimonio de acordo cos obxectivos de valoración e protección.
CT6	Saber transmitir de forma clara e inequívoca a un público especializado ou non, resultados da investigación científica e tecnolóxica ou o máis avanzado campo de innovación, así como os fundamentos máis relevantes sobre os que están baseados
CT7	Concebir a protección do patrimonio cultural nun marco de desenvolvemento sostible.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Dotar ao alumnado das ferramentas para analizar, comprender e interpretar a construción do espazo como paisaxe cultural	CB1 CG1 CE1 CE8 CE12 CT6 CT7

Dotar ao alumnado das ferramentas para identificar, analizar, comprender e interpretar o patrimonio cultural no seu contexto territorial

CB1
CG1
CE1
CE8
CE12
CT6
CT7

Contidos

Tema	
1. Organización histórica do territorio	1.1. Unidades de xestión do espazo tradicional: dos precedentes altomedievais á parroquia como célula básica 1.2. División territorial administrativa: política (provincia), fiscal (partido) e judicial (xurisdiccións e cotos). A reforma constitucional 1.3. Organización territorial local: condados, terras e merindades; señoríos; axuntamentos versus parroquias (concellos de parroquia)
2. Territorio e paisaxe	2.1. Patrimonio rural (aldeas- parroquias e o seu legado cultural) / Patrimonio "semiurbano" (asociado a vilas litorais, fluviales e de interior) 2.2. Patrimonio eclesiástico (monasterios y casas rectorales) / Patrimonio laico (pazos)
3. Metodoloxía para a análise da paisaxe cultural	2.1. Identificación e caracterización 2.2. Interpretación e valoración
4. Estudo de caso	4.1. Presentación e pautas de realización 4.2. Algunhas propostas 4.3. Elaboración e redacción do traballo

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Lección maxistral	4	0	4
Resolución de problemas	0	15	15
Titoría en grupo	1	0	1
Estudo de casos	0	24	24
Traballo	0	28	28
Outras	0	2	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Sesións orientadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado e as súas motivacións, así como a presentar a materia: os contidos teóricos e materiais dispoñibles, os resultados da aprendizaxe e os criterios de avaliación. Farase a través da sala virtual da plataforma E-meeting.
Lección maxistral	Sesións que os estudantes manteñen co profesorado da materia para o asesoramento e/ou desenvolvemento da materia y do proceso de aprendizaxe. Farase a través da sala virtual da plataforma E-meeting.
Resolución de problemas	Actividades nas que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia que o alumno debe resolver de maneira autónoma ou individual.
Titoría en grupo	Sesión que os estudantes manteñen co profesor da materia para aclarar dudas relacionadas co desenvolvemento da materia, actividades e proceso de aprendizaxe.
Estudo de casos	Análise dun problema ou caso real, que acredite o coñecemento e/ou manexo por parte do alumno dos conceptos teóricos, ferramentas de estudio y metodoloxía para a análise dun paisaxe cultural concreto, ben o conxunto de bens culturais, con fin de coñecer, revalorizar y protexer esos espazos e patrimonio.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	A atención personalizada consistirá en atender e solucionar as dúbidas que lle podan xurdir os/as alumnos/as en relación coa elaboración de dito estudo de caso. TODO O ALUMNADO: Curso visual na plataforma de teledocencia Modle (FaiTic, UVigo).
Resolución de problemas	A atención personalizada consistirá en atender e solucionar as dúbidas que lle podan xurdir os/as alumnos/as en relación coa elaboración de ditos problemas e/ou exercicios. TODO O ALUMNADO: Curso visual na plataforma de teledocencia Modle (FaiTic, UVigo).

Probas	Descrición
--------	------------

Traballo	A atención personalizada consistirá en atender e solucionar as dúbidas que lle podan xurdir os/as alumnos/as en relación coa elaboración de ditos traballos e proxectos. TODO O ALUMNADO: Curso vistual na plataforma de teledocencia Modle (FaiTic, UVigo).
----------	--

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Estudo de casos	Presentar e subir á plataforma moodle, en data sinalada, unha memoria ou informe do estudo de caso feito. Valorarase o marco teórico, os contidos e estrutura do traballo, a metodoloxía, documentación e bibliografía empregadas, a presentación e análise crítica.	50	CE1 CE8 CE12
Traballo	Presentar e subir á plataforma Moodle, a partir dos materiais sinalados e en data indicada, un breve ensayo ou informe do traballo requerido para cada tema.	20	CB1 CG1
Outras	Participación activa do alumnado nos foros, debates e demais actividades relacionadas co proceso de aprendizaxe da materia.	30	CT6 CT7

Outros comentarios sobre a Avaliación

Cada estudante, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira lévase a cabo durante o cuadrimestre de docencia. En primeiro lugar, ao longo das semanas de docencia da materia, mediante a entrega das actividades de avaliación requiridas. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitaranse na plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a devandita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas.

A segunda avaliación realízase no mes de xullo, para o cal habilitarase de novo o acceso á plataforma docente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Garrigós Pico, E., *Organización territorial a fines del Antiguo Régimen*, en M. Artola Gallego: La economía española al final del Antiguo Régimen, t. IV: Instituciones., 1.ª edición, 1982, Madrid

Saavedra Fernández, P., *Demarcacións, topónimos, papeis, memoria. Sobre a división e o control do territorio na Galicia moderna*. Discurso lido o día 14 de setembro de 2013 no acto da súa recepción, polo ilustrísimo señor don, 1.ª edición, Real Academia Galega, 2013, A Coruña

Matarán Ruíz, A., *Propuesta metodológica para el análisis identitario del paisaje*, 2013, Urban, NS05, pp. 49-62

García Iglesias, J. M. & COAG, *Pazos de Galicia*, 2 vols., 1.ª edición, Xunta de Galicia, 1989, Santiago de Compostela

Bibliografía Complementaria

VV.AA., *La parroquia en Galicia. Pasado, presente e futuro*, 1.ª edición, Xunta de Galicia, 2009, Santiago de Compostela

Hespanha, A. M., *El espacio político*, en A. M. Hespanha: La Gracia del Derecho. Economía de la cultura en la Edad Moderna., 1.ª edición, Centro de Estudios Constitucionales, 1993, Madrid

Prada Llorente, E.I.; Riesco Chueca, P.; Herrero Tejedor, T., *Paisaje e imagen: formas y herencias en la construcción cultural del territorio agrario*, 2013, Estudios Geográficos, vol. LXXIV, pp. 557-583, 2013

ICOMOS, Sección de la UNESCO dedicada al patrimonio histórico y cultural. Recoge información sobre paisajes y elementos declarados Patrimonio de la Humanidad.,

UNISCAPE, Red universitaria con el objetivo de estimular la cooperación científica en temas de formación e investigación entre las instituciones universitarias europeas interesadas en el Convenio Europeo del Pa,

Vila Jato, M.ª D., *El pazo en Galicia*, en G. Ramallo Asensio (coord.): *Arquitectura señorial en el Norte de España*, 1.ª edición, Universidad de Oviedo, 1993, Oviedo

Fernández Rodríguez, B., *Del espacio cerrado al público: reflexiones sobre los proyectos de puesta en valor de los monasterios gallegos en la última década del siglo XX*, en M.ª D. Barral Rivadulla et al. (coords.): *Congreso*, 1.ª edición, Universidade de Santiago de Compostela, 2012, Santiago de Compostela

Jiménez García, J., *La Rectoral, Casa Parroquial de As Nogais (Lugo)*, 2000, Adaxe, 16, pp. 247-257

CT Catastro, http://www.catastro.meh.es/eng/ct_catastro.asp,

Recomendacións

Outros comentarios

A docencia da materia lévase a cabo utilizando a plataforma docente Moodle e, de maneira presencial, participando nas actividades docentes a través de videoconferencia ou a través de ferramentas de conexión remota sincrónica (como Adobe Connect). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao inicio da materia, consultar o

manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. Esta información está disponible no espazo común do máster. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao inicio da mesma.
